

CALEA SPRE TAINELILE CUVINTELOR

Dr. GHEORGHE DRUȚĂ LA 75 DE ANI

Filolog. Domeniul științific: lexicologia, lexicografia, semasiologia, cultivarea limbii. Doctor în filologie (1997).

Gheorghe Druță s-a născut la 5 martie 1935, într-o familie de țărani din comuna Tătărăuca Veche, județul Soroca, România. În familie, a fost al șaselea copil, mezinul. Mama se numea Eudochia, iar tatăl Teodor. Pe la începutul verii anului 1945, în curs de o săptămână, s-au stins din viață ambii părinți, lăsând orfani cei șase copii. Copilăria dlui Gheorghe Druță a fost atinsă de focul războiului, iar adolescența marcată de foamete și lupta pentru existență.

În anul 1949 absolvă șapte clase la școala din satul natal. În toamna anului 1952 este trimis de către „administrația sovietică” locală la o școală de meserii din orașul Șahți, regiunea Rostov-pe-Don, Rusia. După șase luni de studii, este repartizat la muncă în orașelul Hucovo, din aceeași regiune. Lucrând dulgher la un strung electric, a suferit un accident, rămânând fără patru degete de la mâna stângă. Aici începe pentru Gheorghe Druță școala vieții, care-i formează caracterul, îi consolidează simțul răspunderii, îi educă tăria de caracter și deprinderea de a învinge greutățile vieții. În 1953 revine în satul de baștină. În 1954, susținând examenele, devine student la Școala Pedagogică din or. Soroca, după a cărei absolvire este învățător la clasele primare în satul Condița, raionul Strășeni. În vara anului 1959, se înscrie la Universitatea de Stat din Chișinău, Facultatea de Filologie. În anii de studii 1961-1962, este nevoit să-și ia un concediu academic și să lucreze în calitate de profesor de limba și literatura română la școala din satul Valea Norocului, raionul Florești.

După facultate, în 1965, este angajat la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Republicii Moldova, Sectorul de lexicologie și lexicografie, parcurgând mai multe trepte ale ierarhiei științifice: laborant (1965), laborant superior (1970), cercetător științific inferior (1974),

cercetător științific (1988), cercetător științific superior (1996 – prezent).

În toamna anului 1997 susține teza de doctor în filologie cu tema *Particularități semantice ale unor subsisteme de unități lexicale în limba română*, sub conducerea regretatului academician Silviu Berejan.

Mai bine de jumătate de viață (45 de ani) Gheorghe Druță activează la Sectorul de lexicologie și lexicografie. Muncește cu dăruire, uneori prea meticolos, cântărind fiecare cuvânt, așa cum plugarul cântărește sămânța înainte de a o arunca în sol. În cadrul sectorului a contribuit la elaborarea unor importante lucrări lexicografice: *Dicționar explicativ al limbii moldovenești*, în două volume; *Dicționar rus-moldovenesc*, în trei volume; *Dicționar de antonime al limbii moldovenești* (1988). În anul 2002, editura Litera (în colecția "Biblioteca școlară") a lansat *Dicționarul de antonime*, reeditat cu unele rectificări și completări, în 2004, autor Gheorghe Druță.

În anul 2005 a văzut lumina tiparului monografia *Din frământul cuvintelor* (Chișinău, Editura Labirint). „Cuvântul, ca și omul, are un anumit destin. Se naște în și din sufletul unei persoane, viețuiește o perioadă mai îndelungată sau mai puțin îndelungată, se înobilează sau degradează și moare sau își continuă existența în „depozitele arhivelor” neamului pe care l-a servit.

Cuvântul este o rază de lumină ce vine de la Domnul la Om, să-i lumineze sufletul și cugetul cu Adevărul despre cele văzute și nevăzute, despre cele făcute și nefăcute, dar intenționând a le făptui...”

Am citat din prefața cărții lui Gheorghe Druță *Din frământul cuvintelor*. Or, dumnealui și-a legat destinul de limba română, străduindu-se să șlefuiască cuvintele ei, să le redea strălucirea, să le înșire unul lângă altul ca mărgăritarele, apoi bucurându-se ca un copil când a reușit să le adune într-un nou dicționar.

A publicat peste 150 de articole și studii științifice în ziare și reviste de specialitate, tratând probleme de semantică lexicală, de cultivare a limbii române literare și de stilistică, a participat cu comunicări la diverse conferințe științifice, simpozioane și congrese.

Ne bucurăm cu sinceritate de tot ce a realizat și, mai cu seamă, de faptul că a rămas același om de omenie, prietenos și mărinimos, modest și perseverent, galant și curtenitor, vesel din fire, mereu cu zâmbetul pe buze, gata în orice moment să împartă cu cei din jur bucuriile și necazurile vieții.

Să aveți parte, domnule Gheorghe Druță, de lumină și credință în suflet, să vă bucurați de căldura prietenilor și atunci când ne vom aduna grămăjoară peste ani... să ne mărturisim: „Sunt fericit că am ajuns să vă am în preajmă...” Să trăiți, stimate coleg și prieten, mulți ani plini de rod și de bucurii, cu noi realizări, cu teancuri de cărți și multe dicționare.

Tamara Pahomi, Lidia Vrabie
Institutul de Filologie al AȘM